

Инвестиции в селското стопанство на Казахстан

Във време на нарастващо вътрешно производство на храни и подкрепа на фермерите, селскостопанският сектор остава привлекателна инвестиционна възможност. Все повече хора се интересуват от отглеждане на добитък и риба, отглеждане на зърнени храни, зърнени култури и зеленчуци, а инвестициите в тези проекти нарастват.

Според данни на Бюрото за национална статистика (БНС) към Агенцията за социално и икономическо развитие на Република Казахстан, от 2020 до 2025 г. Казахстан е отбелязал неравномерна, но като цяло положителна тенденция в инвестициите в селското стопанство, горското стопанство и рибарството. В края на 2025 година този важен финансов показател е достигнал забележителното ниво от 1,2 трилиона тенге. Това 1,5-кратно увеличение в сравнение с предходната година се дължи единствено на ниската базова стойност за 2024 г. Трябва да се отбележи, че инвестициите в основния капитал са променлива величина, зависи от появата на нови проекти, строителството на селскостопански продукти и закупуването на ново оборудване. Те не могат априори да бъдат абсолютно еднакви или да се увеличават от година на година. Следователно ниската базова стойност за 2024 г. – по-ниска стойност дори от 2023 г. – е просто циклично развитие на сектора. Освен това растежът през 2025 г. отразява възстановяване на инвестиционната активност на бизнеса. Данните за първите два месеца на 2026 г. потвърждават продължаващия положителен импулс. През януари-февруари в сектора са инвестирани над 68,6 милиарда тенге - с 89,2% повече отколкото през същия период на миналата година.

Повече от половината (58,9%) от всички инвестиции в селското стопанство, горското стопанство и рибарството се падат само на четири области: Акмолинска, Павлодарска, Северо-Казахстанска и Туркестанска. Общият обем на инвестициите там през 2025 година възлизат на 685,2 милиарда тенге. Павлодарска област е водеща, като фермерите инвестират приблизително 224,8 милиарда тенге в развитието на сектора. Областите (без 3-те най-големи града) с най-ниски инвестиции в селското стопанство са Мангистауска (2 милиарда тенге) и Улытауска (4,3 милиарда тенге).

Основните дялове при растежа на инвестициите в сектора през 2025 г. са в Акмолинска (увеличение с 45,2%), Западно-Казахстанска (увеличение с 2,1 пъти), Северно-Казахстанска (увеличение с 21,6%) и Актюбинска (увеличение с 2,7 пъти) области. Тенденцията към увеличаване на капиталовите инвестиции в регионите е свързана с реализирането на големи проекти. Според БНС, през 2025 година в Казахстан са пуснати в експлоатация 20 нови животновъдни комплекса, приблизително 500 съоръжения за отглеждане на различни видове добитък, пет птицеферми, два зърнопреработвателни завода и четири рибарника.

Статистиката на БНС не подкрепя общоприетото схващане, че развитието на селското стопанство в Казахстан е изцяло отговорност на държавата. Делът на бюджетните средства в общите инвестиции в сектора, макар и да се е увеличил през 2025 година, остава сравнително малък: едва 0,7%. В стойностно изражение те възлизат на 8,2 милиарда тенге. През 2025 година тази цифра наистина е нараснала значително – със 7,7 пъти. Освен това, приходите както от националния (шест пъти), така и от местните бюджети (9,2 пъти) са се увеличили.

Собственият капитал на предприятията остава ключов източник на инвестиции в селското стопанство, горското стопанство и рибарството: неговият дял от общите инвестиции през 2025 г. е най-голям: 63,7% (или 741,2 милиарда тенге). Предприятията продължават активно да инвестират в развитие, въпреки външните предизвикателства. Капиталовите инвестиции от заемни средства също демонстрират значителен растеж: банковото финансиране се е увеличило с 58,6%, докато заемите от други източници са се увеличили с 41,6%. Като цяло, структурата на финансиране демонстрира диверсификация на инвестиционните източници, като доминиращата роля на собствения капитал на предприятията се запазва, допълнена от нарастващ принос от държавния сектор и заемния капитал.

Инвестиции в основен капитал. Селско, лесно и рибно стопанство. Януари–декабрь 2025 млрд тг			
	2025/12	2024/12	Рост за год (%)
Всего	1163,0	919,0	26,5%
Бюджетные средства	8,2	1,1	в 7,7 раза
Республиканский бюджет	3,0	0,5	в 6 раз
Местный бюджет	5,2	0,6	в 9,2 раза
Собственные средства	741,2	629,3	17,8%
Кредиты банков	46,3	29,2	58,6%
Другие заёмные средства	367,3	259,5	41,6%

Источник: Бюро национальной статистики АСПиР РК

Секторите, които за предприемачите са били най-привлекателни за инвестиции и съответно за развитие, са отглеждането на едногодишни и двугодишни култури и животновъдството. Предприятията от първата група са получили 560,6 милиарда тенге финансиране през 2025 година (увеличение с 15,5%). Животновъдните ферми са получили 359,3 милиарда тенге за обновяване и развитие - почти същата сума, както през 2024 г. През първите два месеца на 2026 година ръстът в сравнение с януари-февруари 2025 г. е почти двоен. Смесеното земеделие също показва силен растеж: 2,1 пъти през 2025 година и 5,5 пъти през първите два месеца на 2026 г.

Значителни промени се наблюдават и в определени ниши на аграрния сектор. Например, в отглеждането на многогодишни култури се наблюдава спад от 37% в

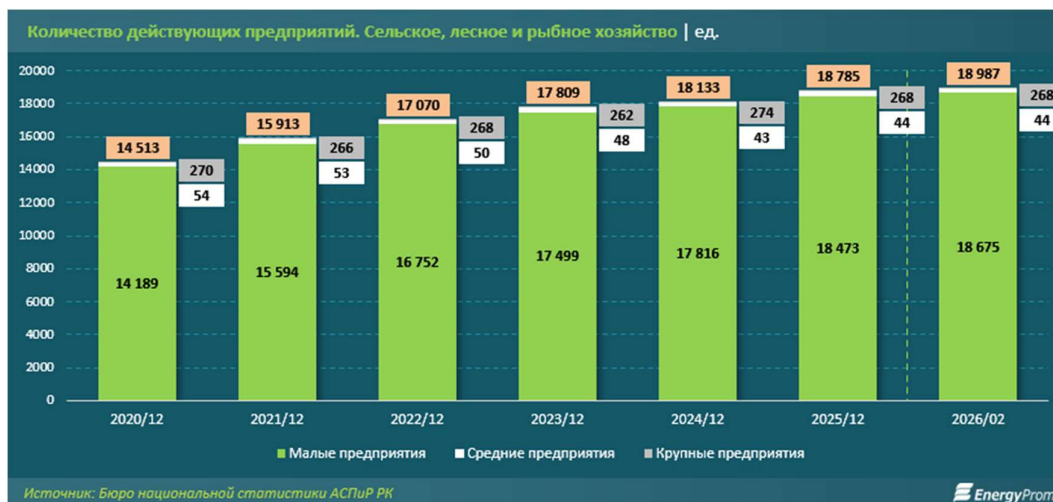
инвестициите (от 7,2 милиарда на 4,6 милиарда тенге). Инвестиционната активност в дейности, които допринасят за производството на култури, се е увеличила 8,6 пъти през 2025 г.

Неаграрните сектори на селското стопанство, горското стопанство и рибарството също са демонстрирали инвестиционна активност, но не са успели да достигнат производството на култури и животновъдството по отношение на мащаб или обем. Например, капиталовите инвестиции в горското стопанство са се увеличили 16 пъти през 2025 година, достигайки 31,3 милиарда тенге. Риболовът и рибовъдството показват умерен растеж: 10,5% на годишна база. В сравнение със селскостопанските дейности, инвестициите в този сегмент са доста скромни: само 5,8 милиарда тенге.

Инвестиции в основен капитал. Селское, лесное и рыбное хозяйство млрд тг							
	2025/12	2024/12	Рост за год (%)	2026/02	2025/02	Рост за год (%)	
Всего	1 163,0	919,0	26,5%	68,6	36,3	89,2%	
Растениеводство и животноводство, охота и предоставление услуг в этих областях	1 126,9	911,8	23,6%	65,9	35,5	86,0%	
Выращивание одно- или двухлетних культур	560,6	485,2	15,5%	25,2	19,0	33,2%	
Выращивание многолетних культур	4,6	7,2	-37,0%	0,2	0,001	в 185 раз	
Воспроизводство растений	1,9	0,2	в 8,4 раза	0,8	-		
Животноводство	359,3	353,1	1,8%	26,7	14,0	90,2%	
Смешанное сельское хозяйство	118,2	56,6	в 2,1 раза	13,0	2,4	в 5,5 раза	
Деятельность, способствующая выращиванию сельскохозяйственных культур, обработке урожая и разведению животных	80,6	9,4	в 8,6 раза	0,02	0,1	-80,6%	
Охота и отлов, включая предоставление услуг в этих областях	0,7	0,04	в 18,3 раза	0,02	0,0002	в 69 раз	
Лесоводство и лесозаготовки	31,3	2,0	в 16 раз	2,4	0,7	в 3,3 раза	
Рыболовство и рыбоводство	5,8	5,3	10,5%	0,3	0,1	в 3,5 раза	
«-» — нет данных							

Источник: Бюро национальной статистики АСПиР РК EnergyProm

Друг индикатор за устойчивостта на сектора е броят на действащите предприятия. От началото на 2020 г. до февруари 2026 г. броят им се е увеличил с почти една трета, от 14 500 на 19 000. Малките предприятия са допринесли най-много за този растеж. През последните няколко години делът на малките ферми е достигнал своя връх и се е колебаел малко: между 97% и 98%. Макар че това предполага сравнително лесно навлизане в този вид бизнес, практически непромененият брой на средните предприятия демонстрира трудности при превръщането на малките ферми в средни и мащабирането на бизнеса.

13.05.2026г.
гр. Алмати

Атанас Ненов
Ръководител на СТИВ – Алмати